

Előfizetési ár:

Egész évre 6 ft
Fél évre 3 „
Negy. évre 1 ft 50 kr.
Egy szám ára 5 ft

Hirdetések és nyilt-
téri közlemények
jutányosan közöltnak.

VÉGVIDÉK

Politikai lap.

Szerkesztőség:

Gromon ut 8 sz. a.

Kiadóhivatal:

József főherceg
utca 11 szám.

Közlemények a szer-
kesztőségbe, előfize-
tési és hirdetési díjak,
úgy a lap szétküldé-
sére vonatkozó pana-
szok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap, szerda es
péntek reggel.

Főszerkesztő:

Feymann Gyula

Felelős szerkesztő:

Dr. Hódy Antal

ÜGYVEDEK.

Hirdetések

Vig Simon nyomdájában is felvétetnek.

Gromon utca 8. szám.

A választás küszöbén.

Különös nép az a mi választó
polgárságunk.

Uton utfélen zugolodik a 100%-os
városi pótdadó ellen is most mikor 8
uj városatyának megválasztásáról van
szó — kik talán hivatva volnának a
gazdasági válság felé vezető és na-
gyon is lejtős uton haladó városi tar-
goncát megállítani és újból rendes
kerékvágásba zökkenteni, — most
minden irányban szélesend uralkodik.
Vagy vihar előtti szélesend ez?

Már három nap mulva választani
kell és eddigelé semmi pozitív választási
tervet sőt még komoly előkészü-
leteket sem látunk.

Kiszivárgott ugyan annyi, hogy
a pártok akcióba léptek és míg az
ugynevezett „liberális független”
pártról beszélnek, hogy az nagy
erélylyel készül a harcra, addig ál-
talános a panasz a szabadelvű „anya-
párt” szervezetlensége miatt.

Tagadhatatlan, hogy a kisebb-
ségben levő „független” párt alig fél-
évi fenállása óta rendszeres és terv-
szerű akciózt fejt ki, ellenben az
„anya” párt ismeretes és közmondá-
sos lomhaságával mozog.

Egyiket sem helyeselhetjük, mert
hogy pl. egy városi pártot valamely
pénzintézet monopolizáljon az lehet
ugyan talán erős és fegyelmező pár-
t-e s k ö z, de az már nem egészséges
állapot, mivel az intézettől függő ügyfe-

lek lekötöttsége az egészséges pártéletet
előbb-utóbb feltétlenül veszélyezteti.

Viszont ha igaz, hogy passivi-
tással akar tüntetni az „anya” párt,
ezen érthetetlen meghátrálás ugy a
város mint a polgárság érdekeinek
megkárosításával járhat.

Nehéz volna a választás a mai
egészségtelen viszonyok közt, hogy
melyik párt létjogosult.

De ha szembe látjuk a szerb vá-
rosatyák tömör és fegyelmezett párt-
ját és a magyar-német pártot, akkor
könnyű a megoldás.

Emlékeztetünk arra, hogy ezelőtt
három évvel a szerbek bevonattak az
alsó városban, mi által a 10 éves
paktum fel lett bontva. Hogy meny-
nyiben volt az helyes, azt nem bírál-
juk most, csak tény az, hogy a szer-
bek nincsenek kötelezve többé passi-
vításra.

Ha akcióba lépnek, nem nehéz
kitalálni, hogy milyen irányban fog-
nak működni.

Gondoljunk csak vissza a keres-
kedelmi és iparkamarai tagok válasz-
tására. Ezen alkalommal ugyan me-
gint a híres paktum alapján akartak
eljárni, de idegen hatalom diszkre-
tálta az ugynevezett szabadelvű párt
megbízhatóságát.

Az akkori vereségre most nagyon
könnyen azzal válaszolhatnának a
szerbek, hogy ők is felállítják jelölt-
jeiket s hogy a két frakcióra szakadt
fegyelmezetlen 400 magyar-német vá-

lasztók ellen a kitűnően fegyelmezett
körülbelül 300 szerb választó polgár
könnyen győzne, arról még a leg-
könnyelműbb optimisták is meg van-
nak győződve.

Nem tartozunk ugyan ezen pár-
tok egyikéhez sem s bár nem helye-
seljük a nagy politikálást a városi
közgyűlési terem szűk falai között,
— mert ott a város anyagi és szel-
lemi haladásának biztosítékairól kel-
lene gondoskodni — mégis tekintettel
városunk exponált fekvésére és polig-
lott lakosságára — sőt éppen ezért
okvetlenül kívánatos, hogy a város
ügyeinek vezetése és irányítása feltét-
lenül megbízható és magy a
hazafias érzelmű férfiakra bi-
zassék.

A nélkül, hogy bírálánk: a
helyzetnek legmegfelelőbb megoldása
az volna, — a polgárság és a város
érdeke azt kívánja — hogy ha vala-
hogyan megegyezésre jutna a német-
magyar választók két frakciója kö-
zös és arányosság szerint megállapi-
tott jelöltekben, mert csak ily módon
biztosítható az esetleges szerb jelöl-
tekkal szemben mind a nyolcz man-
dátum a német-magyar pártok részére.

Az ügy érdekében minden sze-
mélyes érdekek és megsértett egyéni
híuságnak teljesen háttérbe kell szo-
rulnia.

Egyesült erőnek biztos a győ-
zelem.

TÁRCZA.

„Már késő!” ...

Irta: Eisler Ede.

Izgatott napja volt, Lomniczy Györgynek.
Melléből elfojtott, de érezhető haraggal
lökte ki a levegőt, s mogorván osztogatta
parancsait.

Az egyébként vig kedélyű, nyugodt fia-
tal mérnöknek ki-kigyuló arca, nyugtalan té-
pelődése a személyzetnek is feltűnt — de
okát nem tudták.

*

Délután már ott állott Lomniczy a fő-
mérnök előtt.

Dült arcczal, megtörve jelentette:

Alázattal kérdém főmérnök urat, hogy
a mai naptól kezdve állásomtól felmenteni
kegyeskedjék. Egyben pedig köszönöm irá-
nyomban tanusított jóindulatát, és kívánom...

De mi léte magát, — szolt közbe a
főmérnök. — Miért akar állásától ily egy-
szerre megválni?

— Elhatároztam magam.

— Ugyan-ugyan! Adja csak elő hirte-
len távozásának okát, és én tölem telhetőleg
segélyre leszek.

— Segélyemre? ... nem lehet azon
már segíteni uram!

Széles homlokát tenyerével fogta át,
szép férfias arca vonaglott. Aztán egy nehéz
lélekzetet véve, előadta, hogy fiatal neje meg-
csalta — elesábitották ...

— Nem akartam hitelt adni é rágal-
máknak, s ma magam akartam meggyőződést
szerezni. Az irodából kivételesen nem délután
két órakor, hanem már délben távoztam, s
lakásomon — szolt zokogva — keveset, de
eleget láttam ...

Ott volt tényleg az, kit nekem elárultak
— bizalmas beszélgetésbe merülve nőmmel!

— El akartam követni a legvégsőt: Két
lelket akartam gyilkolni ... de kis fiam sirása
megállította e szándékom kivételében.

Ugy éreztem, hogy gyermekem sirása
imádság a bűnös anyáért ... eszembe jutott
az Isten, apai kötelességem. S csak annyit
voltam képes mondani annak a hitványnak:
„Takarodjék a házamból! ...”

— Hogy mi fog történni ezután? mivé
leszek én és gyermekem? ...

Hirtelen megszakította beszéd fonatát,
egy pillanatra csend lett. Ököibe szoritott
kezei lehanyatlottak s a herkules természetű
férfi szemében újra megeredtek a fájdalom
könnyei.

— Nem magamért könyezem, hanem
azért, kit jobban szerettem életemmel — gyer-

mekem anyjáért, ki sárba tiporta becsületesemet,
s kit most gyűlölve kell megsiratnom ...

*

Lomniczy lakására sötét este borult. A
szép asszony ott fetrengett György lábainál és
zokogva kérte, hogy mi viszi erre a végzetes
lépésre, hisz ő ártatlan!

György ellökte magától:

— Mondtam már asszony, hogy nekünk
válunk kell! Mindent tudok ...

Az asszony leborult az ágyra s egyre sirt.
Hiába mondotta ártatlanságát, kárba ve-
szett minden szó, minden köny.

Lomniczy kinyitotta az egyik szekrényt,
s egyenként dobta neje elé:

— Ez a házassági szerződés — a tied!
Ez a hozományod — ez is a tied! A gyermek
marad az enyém — elmehetsz!

György! — sikoltá neje kétségbeesetten.

De az elfordult tőle.

Az asszony vérvörös lett, s aztán kezébe
fogta iratait s szó nélkül csapta be maga után
az ajtót.

Mikor a kis kapu sarka is nyikorgott,
György megkönnyebbülten felsóhajtott.

A szive gyökerére meg mintha epét fa-
csartak volna ...

*

Ejféltre járt már az idő, s ő még mindig
ott ült szobájában eltűnődve. Majd lázas nyug-

Baross Gábor emlékezete.

Baross Gábor egyénisége fölé még nem vont patinát az idő; s a szoborban, mely hivatva van arra, hogy emlékezetét hirdesse a „vasember“-nek, mi nem akarunk mást látni, mint hálás elismerést az egyenes, becsületes munkáért.

Amaz alkotások, melyek ma Baross nevével egybefűzettek, lehetnek mulandók. Sőt mulandók is, mert vagy a koncepcióban való tévedés, vagy a hivatással nem bíró örökös kezelése sokat rontott a tömegben, melyet a magyar gazdaságpolitikában Baross hagyatékának nevének szoktak összefoglalni. De az már bizonyos, hogy Baross a magyar, Baross az ember megérdemli, hogy a mai nemzedéknek okulásul kőben és ércben örökíttessék meg emlékezetét. Mert hiszen ma olyan hijjával vagyunk a tiszta, önzetlen magyaroknak, hogy szinte félünk attól, hogy az a magyar, az az ember, a kit megkísért a hatalom, vagy nemzete hasonló törhetlen ragaszkodásában, vagy más tulajdonságaiban esorbát szenved. Ugy emlékezünk meg a szoborban megörökítendő miniszterrel, mint az utolsó tisztán parlamenti nevelésű államférfiuról. Ennek az embernek elég volt az ülés a parlamentben s az előadói szék, hogy emelkedjék. Közgazdasági tanulmányainak gyarapítására nem volt szüksége, hogy bankigazgatóságokkal foglalkozzék. Főispánságot sem vállalt, hogy a közigazgatás rejtelmeibe behatoljon; szegény nemes igazi asketái életet élve tanult, s megóvta magát attól, hogy hivatalba lépven, az erkölcsi zománcz első sorban a hasadást mutassa a világnak.

Ma asketák nincsenek. De miért is volnának, mikor az egész többség mint valami állambölcsességi tétel kihirdetését, zajos tapssal fogadja azt, hogy a téli tartózkodás költségeinek fedezésére a politikai egészen korrektül eszelecszik, ha tehetségeit a törvényhozás és a bankigazgatás között osztja meg. Mi ebben az asketizmusban látjuk Baross egyik legértékesebb tulajdonságát s fáj nekünk, hogy az a szobor egyuttal siremlék is, nyugodván alatta a politikai élet tradícionális disze, az önzetlenség. De hiszünk a

talansággal járt föl s alá, Gondolatai szerte-szét kalandoztak s tekintete minden pillanatban máshol révedezett. Mintha valami nagy elhatározás forgott volna agyában, a mely azonban nem tudott megérelélni benne. Olykor megállott az ablak előtt, s kitekintett a néptelen sötét utca sivárságába, fel a futó felhőkre.

Aztán kimerülten vetette magát karosszékebe. Forró, lázas homlokához kapott, s eltakarva dult arcát, sokáig tépelődött zaklatott gondolataival.

— Hát minek is tovább élnem? — szölt szakadozottan mint egy önmagához. — Mit remélhetek még én? Nincs mire várakoznom! Hiszen én mindent, de mindent elvesztettem. . . . Se becsületem, se boldogságom. . . . Elraboltak tőlem mindent. Miért is élnem tovább? . . .

Egyszerre fölemelkedik, s ingatag léptekkel tántorog iróasztalához. Aztán egyet gondolva, magához veszi revolverét, s hogy alvó gyermekét fel ne költse lányihégyen távozik.

Kimegy az utcára s megzörgeti a szomszéd ablakát.

Mikor a ház ura a küszöben megjelent, neki szegeszte pisztolyát.

— Ember! Igaz-e a mit ma reggel nőmre fogtál? . . . Igaz-e az, úgy mint azt nekem elmondottad vagy sem? . . .

Az, remegve hebeg valamit. Meglátszott

feltámadásban s hiszszük, hogy csak a mai romlott kor temette el az önzetlenséget.

Az alkotásokat nem dicsőítjük. De igenis felgyújtjuk a kegyeletes megemlékezés fátylóját Baross Gábor törhetlen s még a leghatalmasabb befolyások által sem megtört tiszta magyarságának. Nyelvben, gazdasági fejlődésirányításban, politikai irányzatban magyar volt Baross, ennek a nemzetnek az igazi nemzeti érdekeiért küzdött. Legnagyobb tévedése, a centralizáció azon merevsége, a melyet a legszélesebb ügykörű tárcza hatalmi szférájában rendszerré tett, ezzel van indokolva. Magyarra akarta tenni a fővárost nyelvében, iparában, kereskedelmében s e nagy feladat körül való tulzásában esett abba a hibába, hogy rendszerre sorvasztotta a vidéket. Rendszerét folytatta is utódja, de ebben a folytatásban csak a sorvasztás s nem az egészséges táplálás mutatkozott.

Ennek a nemzetnek szüksége van Baross Gáborokra s azok erős nemzeti érzületére, erős kezökre. De a Barosznak tulajdon magasröptű genius, a nála bámult vasakarát csak akkor terem igaz eredményeket, ha politikai egyoldalúságra nem támaszkodik, abban célját nem keresi. Emlékét megtiszteljük, tévedéseit megbocsájtjuk, a szobrot nemzetünk ifjúsága elé úgy állítjuk, hogy abban ne a minisztert, hanem a puritán jellemű magyar államférfi emlékét tisztelje meg.

H I R E K.

— **A megyés püspök körlevele.** De esse wffy Sándor esanádegyházmegyei püspök már székülde egyházmegyejében őszi körlevelét mely Ő Felsége ötven éves uralkodói jubileumáról megemlékezik. A rövid, latin szövegű körlevél felhívja a lelkészeket, hogy hivatásukat advent első vasárnapján a szószékéről értesítsék az ünnepről és hogy a pápa december 2-án, mely pénteki napra esik az ország összes katolikusait a bűntől alól folmentette. Dec. 2-án az egyházmegye minden kath. templomában ünnepi nagymise tartassék Te Deummal, melyre a polg. és katonai hatóságok is meghívandók. Végül, hogy a jubileum napján az egyházmegye valamennyi kath. tanintézetében az előadások szüneteljenek.

rajta, hogy hazudva rágalmozott, s hogy most jobb szeretne máshol lenni, mint a kellemetlen társaságban.

De megragadta egy aczélkemény kéz, s a bosszuálló férj úgy találta a koponyájához vágni revolverét, hogy visszatántorodott, s menten elborította a piros vér.

Lomniczy dultan rohant haza, magához vette gyermekét, s futott anyósa házába — nejehez.

Odavette magát lábai elé, s megtörtén zokogta:

— Elámitottak. . . . Nagyot vétkeztem ellened. . . . Bocsáss meg, te drága, te édes, angyali jó asszony! . . .

Neje ott ült egy széken. Mereven mint egy szobor, s némán, mint a titok nézett előre.

Viaszságra homloka, fénytelen révedező tekintete, kék ajka a halálra emlékeztettek.

Majd kínos, görcsös köhögési roham tört ki kebléből, miközben mint egy végső erőfeszítéssel előrehajolt, s kezét felemelve az asztalára mutatott, melyen egy félig feltüvegeske volt, s rajta e mindent megmagyarázó betűk: „Morphium.“

Arca eltorzult, ajkain véreseppék jelentek meg, s mielőtt visszahanyatlott volna örök nyugalomra, suttogva mondta:

„Már késő! . . .

— **Zártkörű pártértekezlet.** A törvényhatósági bizottsági tagok vásárnap megejtendő választása bár az utolsó pillanatban, de mégis egy kis mozgalmat hoz a mi mindennapias életünkbe. Graf János Pál elnöklete alatt a „szabad elvű független párt“ ma este a Wiedmann féle sörházban értekezletet tart, melyhez csak a meghívottaknak van belepésük. Kíváncsiak vagyunk a „függetlenek“ értekezletére, melyhez mint halljunk a „Népbank“ összes helybeli szavazati jogos üzletbarátai is — kevés kivétellel — meghívót kaptak.

— **Megrendszabályozott betegsegélyezés.** Az 1899. évi január hó 1. napjától a betegsegélyző pántárak orvosai a pénztári tagok részére való rendelésnél, a nyilvános betegápolás költségeinek fedezéséről szóló törvény értelmében kötelesek eljárni. Ebből kifolyólag a belügyminiszter körrendeletét intézett valamennyi másodfoku iparhatósághoz, amely körrendeletben szigoruan utasítja a törvényhatóságot a miniszter, hogy a területén lévő összes betegsegélyző pénztárak figyelmét hívja fel az új törvényre. Ez a törvény ugyanis szigoruan köti azon orvosokat, akik az országos betegápolási alap, továbbá más állami, vagy nyilvános felügyelet alatt álló alapok, betegsegélyző pénztárak költségére gyógyszerket rendelnek, vagy készítenek.

— **Nemzeti szövetség Nagykikindán.** A nemzeti szövetség nagykikindai fiókja e hó 27-én, vasárnap tartja meg alakuló közgyűlést, tánczszal egybekötve. Az alakuló közgyűlésen az ünnepi beszédet Herczegh Mihály dr. egyetemi tanár tartja.

— **Kiközösített választók.** Pancsova városának igazoló válaszmánya tegnap délután 3 órakor tartott ülést, a mikor a küszöbön lévő törvényhatósági bizottsági tagott választása alkalmából a választók névjegyzékéből az alsó- és felső városi választók szétosztottak a két kerületre. A névjegyzékbe felvett fra n c z f e l d i választók — körülbelül 150-en vannak — egyik kerületbe sem lettek beosztva, mert nem laknak Pancsován.

— **Be kell rukkolni.** A hivatalban lévő tartalékosok eddig igen kényelmes állapotban voltak. A mikor őszi gyakorlatra hívta be őket a katonai hatóság, visszairattak az ő polgári hatóságunkkal, hogy nélkülözhetetlenek a hivatalokban, a miért az őszi gyakorlatról lemaradni kénytelenek. A honvédelmi miniszter ezt az eljárást kifogásolta és kivánságára a belügyminiszter meghagyja a hatóságoknak, hogy idejekorán gondolkodjanak alkalmazottaik helyettesítéséről, mert csak a legkivételesebb esetben enged meg ezentul a honvédelmi miniszter, hogy tartalékos honvédkatona az őszi gyakorlatról lemaradjon.

— **Szép lakodalom** Tor.-Vásárhelyen. Vig Antal tor.-vásárhelyi bíró leányát f. hó 23-án vezette oltárhoz Déák János odavaló gazdálkodó. A kedélyes magyar lakodalmon a helybeli összes intelligencián kívül Pancsováról is számos előkelő vendég vett részt. Felköszöntőkben nem volt hiány, s a mulatságnak a reggeli órák vetettek véget. Hosszu boldogságot kívánunk az ifjú párnak!

— **Halálhír.** Hermann Ede almási köztisztviselőben álló kereskedő 83 éves korában meghalt. A boldogult a hatvanas években mint tanító is működött Glogonban, de állandó gyengélkedés miatt otthagyta a tövises népnevelői pályát. Nyugodjék békében!

— **Magyar mulatság Bresztováozon.** A „A Torontál - Bresztováozsi magyar Dalkör“ saját péntára javára Novák Henrik vendéglőjében 1898. november hó 23-án este tánczvigalommal egybekötött dalestélyt rendez a következő változatos műsorral: Tánczokban előadotnak: 1. „Himnus“ Erkel Ferencztől. 2. „Hull a zápor“ Bognár-tól. 3. „Mikor én nőtelen voltam“. 4. „Marschlied“ Müller-től. 5. „Dalárkedv Mazur“ Zsasskovszky Endrétől. 6. „Bundeslied“ Mozart, 7. „Nem szól a tilinkom“ Zsasskovszky Endrétől, 8. „Népdal“ Doppler-től.

— **Uj naptár.** Majdnem minden nagyobb vidéki városnak megvan a maga kalendáriuma, melyek bár általános dolgokat is közölnek mégis leginkább városuk és vidékük érdekeit szolgálják azáltal, hogy azokról kimerítő, és pontos adatokat tartalmaznak. Ebben

városunknak hiánya volt. De csak volt, mert a Wittigschlager K. kiadásában megjelent „Pancsovaer Kalender“ című új naptár ezen hiányt is megszüntette. Ezen igen csinos kiállítású és mind a mellett jutányos áru szinte könyvszámba menő naptár az általános minden naptárban toglalt részek mellett különösen városunkat és vidékét ismetető része azon megbecsülhetlen kelléke, mely azt ugyszólván e vidéken nélkülözhetlenné teszi. Tájékozást és utmutatást nyújt az nemcsak a városunkban és vidékén levő összes hatóságok és hivatalokról, testületekről és egyletekről, hanem a kereskedők és iparosok részletes és kimerítő névjegyzékét is tartalmazza. Ezen sokoldalúsága és részletessége következtében valóságos utmutató melynek ugy a jogkereső valamint a kereskedői és iparos világban tájékoztatni kívánó közönség is hasznát veheti. A legmelegebben ajánljuk ezen hézag pótló naptárt, melynek ára 40 krajczár.

— **Szomoru statisztika.** A gazdasági ismételő iskola felállítására érdekében folyó tárgyalások során a kir. tanfelügyelő a folyó tanévben iskolába járó ismételő iskolakötelesek számát kérte be. Ezen tegnap összeállított kimutatás szerint a pancsovai 7 elemi népiskolába összesen 158 ismételő iskola köteles van beírva még pedig: az állami elemi fiu és leányiskolában nines tanítvány, a német tannyelvű közs. leányiskolában 6, a német tannyelvű közs. fiuiskolában 16, a közs. szorb tannyelvű iskolákban az alsó városiban 20, a belvárosiban 41 és a felső városiban 75 tanuló van beírva. Ez a szám körülbelül a hatodrésze a város területén levő ismételő iskolaköteleseknek, a mi elég szomoru bizonyítvány a mi városi népoktatásügyünkre. De azért a kényszer eszközök még mindaddig nem jönnek működésbe, míg az egyik rendőrtizedes, kinek az öszszeírás névjegyzék kiadatott nem készül el referádájával. Mit szól majd a kir. tanfelügyelő ezen szegyenletes statisztikához?

— **Árt-e a cukor a gyermekek fogainak?** Sokan vannak még abban a hiedelemben, hogy a cukor vagy édes ételek és italok a fogakat elpusztítják vagy legalább is könnyebben megodvasítják. Ez a hit a nép között nagyon is el van terjedve, noha arra bizonyítékunk alig van. Igaz, hogy a cukrot majszoló gyerekek között sok a fájós fogu, de kérdéses, vajjon nem-e cserélik fel az okozatot az okkal? Mert nem azért van azoknak rosz foguk, mert sok cukrot esznek, hanem valószínűleg azért kívánnak cukrot, mert velük született gyeugeség vagy valamely testi gyeugeség miatt rosz a foguk és így mondhatni ösztönszerűleg is vágyakoznak a cukor élvezetere, a mely, mint jól tudjuk, kitűnő tápláló anyag. Mert épenséggel nem volna érthető, miként lehetséges az, hogy a tropikus égőv alatti lakóknak és sok cukrot fogyasztóknak a legkittinőbb és legtartósabb foguk van. Meg kell csak nézni akármelyik négert, a kinek foga fehérségét, zománca finomságát bármelyik cukrot gyűlölő európai méltán megirigyelhetné. Maguk az angolok, kik a cukrot felette szeretik, elég jó fogazatuk. De a mi magáról a cukorról áll, nem áll a többi bonbon, sütemény, limonádé, szóval gyümölcsavakról; ezeknek savtartalma megtámadja a fogaknak zománccát és így a fog belsejét is, mi által a fog elpusztulásnak lehetősége megvan.

KARCZOLA T.

Egy tyuk világnézete.

Kot-kot-kot-kotkodás!
Itt az ideje, hogy elkodkodásoljam a nézeteimet a világról.
Én ugyanis bizonyos emelkedettebb pont-ról (a szemétdombról) figyelem a világot és így egészen más nézeteim vannak az élet-ről és a dolgokról, mint azoknak, akik a tojást nem rakják, de eszik.
A hiu emberek ugyan bizonyos megvetéssel néznek le nemünkre ugyanarra, hogy ha valami kicsinylőt akarnak mondani egy dolgról, hát azt szokták mondani, hogy: a tyuk is kikaparja; ennek daczára az egész világ mégis csak a tyukok szerint igazodik.

Ha tyukok nem volnának, nem volnának tyukszemek, de sőt tojások sem. Ha tojások nem volnának, nem volna knikebájn sem és ha knikebájn nem volna, akkor az emberek mindig részegek volnának. Mert a lumpok a knikebájtól szoktak kijózanodni.

És hát volna-e ma Amerika, ha Kolombus nevű ősünk nem rakott volna egy tojást, amelyből az egész ujvilág kikelt?

De mit csinálna a csillagászat, ez a nagy tudomány, rokonunk: a Fiasztyuk nélkül?

Ezek mind olyan kérdések, amelyekre azok a felfuvalkodott emberek nem tudnának egy vakkantást se kukorékulni.

Különbön felvetek én egy kérdést, amire még a francia akadémia se fog tudni megfelelni. Bocsanat tisztelt emberiség, ez nem nagyzás, hanem való tény.

Mondja meg nekem, ha tudja akár Jókai Mór, akár Zola Emil, akár Hazaffy Veray János, hogy mi volt előbb: az első tojás, vagy az első tyuk? Ha erre nekem záros határidő alatt megfelel akámelyik nagytudásu ember, akkor leszálok a helyzet és a szemétdomb magáslatáról és én megeszem az utolsó tyuk-rakta tojást, hogy nemünk kiveszzen, hogy ne legyen több knikebájn, Kolombus-tojás, omlette, tojás-krem és tojássárgája, amely hangot ad a primadonnáknak és a tenoristáknak.

Ugye, tisztelt emberiség, erre nem méltóztatik tudni válaszolni?

Pedig önök már-már ott tartanak, hogy fürdőzni mennek a holdba és a Fiasztyukra. Nem tudnak felelni, pedig bizonyos, hogy vagy tyuk, vagy tojás volt az első a Nőé bárkájában.

A multkor itt a szomszédomban találtam egy ujsagot. Soha még azelőtt nem olvastam ujsagot, hát ezt kíváncsiságból végigbetűztem.

Ez ilyen hír volt benne: A tudomány legujabb vívmánya. Amerikából jelenti a Havas-ügynökség, hogy Edison, ez a lángeszű föltaláló most egy olyan gépet szerkesztett, a mely vegyszerekből a csalódásig hű tyuktojásokat csinál. Ez óriási forradalmat jelent a világpiacra, mert most nagyon drága a tojás (öt egy hatos), míg ha az Edison új találmánya elterjed, tíz tojás lesz egy krajczár, vagyis; a tojás lesz a szegény ember kenyere, a szociális kérdés rendezője, a tojás lesz a béke új csillaga, a tudomány legnagyobb vívmánya.

Kénytelen vagyok nevetni: kot-kot-kot-kot-kodács!

Hát a XIX-ik század végén a büszke emberiség vívmányának tekinti azt, hogy ezután már ő is tud tojást csinálni? Nevetséges! Hiszen ebben Bismark fáját (zsidó számítás szerint) ötezer évvel megelőzte a legbutább tyuk is. Hát mit henczegek az emberek?! Hiszen mi már a francia forradalom előtt is tojtunk még pedig behunytt szemmel.

Hanem a multkor pokoli elégtételt kaptam. Hogy, hogynem, bejutottam egy ugynevezett színházba, a hol az emberek éppen olyan ketreczekben ülnek mint mi, csak hogy nem esznek kukoriczát, hanem összeverik a tenyerüket és azt hiszik, hogy mulatnak.

Hát ebben az ugynevezett színházban meghuztam magam a kakasülön (no tessék: ezt is a férfiakról nevezték el). Itt hallottam ezt a nótát:

Az Isten egyszer nagyon busul vala
S unalmában eként gondolkozta:
Unalmas így az élet
Csináljunk hát emberkéket.
Az Isten sarat vett kezébe
S tojást gyümöszölt belőle
S egy hatalmas tyuk alá tette
Hogy az kiköltse
S a tyuk megtette
Ki is költötte
Föl is nevelte
S így lett az első emberpár.

Eva tehát nem volt egyéb, mint az emberiség, östyukja és így nem mi származunk az emberektől, hanem az emberek tőlünk.

De elég.
Esteledik és némely emberek a tyukokkal — vagyis velünk — fekszenek. Megyek hát a ketreczbe.

Kot-kot-kot-kot-kodács!

Carolus.

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.
Nyomatott Vig Simon gyorsajtóján.

Nyilt-tér. *)

Nyilvános köszönet.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchen-Alsó-Ausztria, a közzvény és osusz elleni vértisztító-tea feltalálójának Vértisztító hatású közzvény és osusz ellen.

Midőn jelen sorokkal a nyilvánosság elé lépek ezt azért teszem, mert kötelességemnek tartom Wilhelm gyógyszerész urnak Neunkirchenben, köszönetemet nyilvánítani azon szolgálataért, melyet az általa feltalált vértisztító-tea fájdalmas közzvény bántalmainál tett, és hogy mások figyelmét is felhívjam ezen kiténő teára, kik ezen fájdalmas betegségben szenvednek. Nem vagyok képes azon kínzó fájdalmaikat leírni, melyek 3 éven át gyötörték tagjaimat, ha időváltozás állt be, és melyektől semmiféle gyógyszer, sem pedig a Bécs melletti Baden Kénes fürdői nem szabadithattak meg. Almatlanul hevertem ágyamban éjjeleken át, étvágyam napról-napra fogyott, testi erőm egészen elhagyott. A fenti teának 4 heti élvezete után a fájdalmaiktól nemcsak hogy egészen megszabadultam, hanem most már, miután 6 hét óta nem iszom teát, egészségi állapotom teljesen helyreállt. Meg vagyok róla győződve, hogy mindenki, ki hasonló betegség ellen ezen teában keresi gyógyulását, áldani fogja mint én, annak feltalálóját, Wilhelm Ferencz urat.

Kiváló tisztelettel

Butschin-Streitfeld grófné,
alezredes neje.

Kapható minden gyógyszerertárban.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Henneberg-selyem

csak akkor valódi, ha közvetlen gyáraimból rendelik

ekete, fehér és színes 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, kockázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és árnyalatban stb.)

Privát fogyasztóknak postabér-vámmentesen s házhoz szállítva. Miniaták postafordultával.

HENNEBERG G. selyemgyárai, Zürichben.

(cs. és kir. udvari szállító.)

Magyar levelezés. Svájcba levélbélyeg kétszeresen ragasztandó!

1570 sz.

kir. végrh. 1898.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel hözhírré teszi, hogy az alibunári kir. járásbírósnak 1898 évi V. 210 sz. végzése folytán Dr. Radda Ignác ügyvéd által képviselt Amar M. David felperes részére Baba Mojsze, Bolyanacz Matea, Bolyanacz Elizab. alperesek ellen 190 frt követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 463 frtra becsült ingóságokra az alibunári kir. járásbírósnak V. 210/2 898 sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna Kevi-Szöllösön a helyszínen leendő megtartása határidőül 1898 évi december hó 2 napján d. u. 1/3 órája kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt lovak, szekerek, buza, árpa, malacok, borjúk, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korráiban eszközöltetett volna és a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számittatik.

Kelt Alibunárott 1898 évi november hó 22 napján.

Galantay,

kir. bírósági végrehajtó.

Vasuti menetrend.

Az éjjeli idő esti 600 órától reggeli 559 perczig a perczeket jelző számjegyeknek aláhuzásával van kitüntetve.

PANCSOVA és VERSECEZ közt.

Állomások	óra és percz	Menetár		
		I.	II.	III.
Pancsovától ind.	4-10 8-49	2-26	—	—
Réva-Ujfalu „	4-54 9-33	3-10	50	30 20
Toront.-Petrov. érk.	5-31 10-00	3-37	60	40 25
„ ind.	5-21 —	3-57	—	—
Alibunár „	6-18 —	4-14	90	55 35
Károlyfalva „	6-39 —	4-26	100	60 40
Temes-Miklós „	6-59 —	4-42	100	70 45
Ulma „	7-18 —	4-59	120	80 50
Vlajkovecz „	7-30 —	5-11	180	120 75
Versecezre érk.	7-47 —	5-28	180	120 75
Temesvárra érk.	1-29 —	8-40	—	—
Báziásra „	9-54 —	—	—	—
Budapestre „	7-40 —	7-15	—	—

VERSECEZ és PANCSOVA közt.

Állomások	óra és percz	Menetár		
		I.	II.	III.
Budapestről ind.	7-00 8-15	—	—	—
Báziásról „	3-25 4-20	—	—	—
Temesvárról „	6-12 2-20	—	—	—
Versecezről ind.	8-45 6-40	—	—	—
Vlajkovecz „	9-03 6-58	30	15	10
Ulma „	9-15 7-12	40	22	15
Temes-Miklós „	9-38 7-33	50	30	20
Károlyfalva „	9-49 8-02	60	40	25
Alibunár „	10-03 8-17	70	80	50
Tor.-Petrov. érk.	10-21 8-39	120	80	50
„ ind.	10-36 9-00	6-03	—	—
Réva-Ujfalu „	11-09 9-33	6-36	100	100 55
Pancsovára érk.	11-40 10-00	7-07	180	120 75

PANCSOVA és KUBIN közt.

Állomások	óra és percz	Menetár		
		I.	II.	III.
Pancsovától ind.	2-26 8-49	—	—	—
Réva-Ujfalu „	3-10 9-33	50	30	20
Toront.-Petrov. érk.	3-37 10-00	60	40	25
„ ind.	8-39 10-41	—	—	—
Leánykút „	9-21 11-04	100	60	40
Deliblát „	9-57 11-38	120	80	50
Bavaniste „	10-23 12-00	180	120	75
Temes-Kubin „	10-43 12-58	240	160	100
Kubin-Dunapart érk.	— 1-11	—	—	—

KUBIN és PANCSOVA közt.

Állomások	óra és percz	Menetár		
		I.	II.	III.
Kubin-Dunapart ind.	— 1-45	—	—	—
Temes-Kubin „	3-50 2-01	30	15	10
Bavaniste „	4-10 2-20	50	30	20
Deliblát „	4-73 2-53	60	40	25
Leánykút „	5-12 3-21	120	80	50
Toront.-Petrov. érk.	5-33 3-42	180	120	75
„ ind.	6-03 8-50	—	—	—
Réva-Ujfalu „	6-36 9-23	220	140	90
Pancsovára érk.	7-07 9-54	240	160	100

PANCSOVA és N.-BECSKEREK közt.

Állomások	óra és percz	Menetár		
		I.	II.	III.
Pancsova ind.	7-43 2-42	—	—	—
Tor.-Almás „	7-56 2-58	30	15	10
Ferenzhalom „	8-06 3-11	40	22	15
Czrepaja „	8-20 3-28	75	50	30
Tor.-Vásárhely „	8-40 3-51	75	50	30
Antalfalva „	8-49 4-06	150	100	60
Tor.-Ozora „	9-17 4-32	150	100	60
Tomasovác „	9-35 4-53	225	150	90
Écska-Zsigm. „	10-01 5-22	300	200	120
Sándorudvar „	10-13 5-37	300	200	120
N.-Becskek gyárt. „	10-24 5-47	375	250	150
N.-Becsk. Bégap. „	10-33 6-00	375	250	150
N.-Becskek érk.	10-38 6-03	375	200	150
N.-Kikindára érk.	2-54	—	—	—
Budapestre „	7-40	—	—	—

N.-BECSKEREK és PANCSOVA közt.

Állomások	óra és percz	Menetár		
		I.	II.	III.
Budapest ny. p. u. ind.	7-00 7-15	—	—	—
N.-Kikinda érk.	3-23 12-40	—	—	—
„ ind.	4-10 1-26	—	—	—
N.-Becskek érk.	7-52 4-45	—	—	—
N.-Becskek ind.	8-02 6-15	—	—	—
N.-Becsk. Bégap. „	8-07 6-20	30	15	10
N.-Becskek gyárt. „	8-19 6-29	30	15	10
Sándorudvar „	8-29 6-37	80	15	10
Écska-Zsigm. „	8-49 6-50	40	22	15
Tomasovác „	9-31 7-20	150	100	60
Tor.-Ozora „	9-49 7-33	150	100	60
Antalfalva „	5-48 10-14	7-52	225	150 90
Tor.-Vásárhely „	5-57 10-41	8-12	225	150 90
Czrepaja „	6-10 10-59	8-25	300	200 120
Ferenzhalom „	6-23 11-17	8-38	300	200 120
Tor.-Almás „	6-31 11-29	8-43	300	200 120
Pancsova érk.	6-43 11-45	8-58	375	250 150

Előfizetési felhívás!!

„PILLANGÓ”

társadalmi és művészeti élclapra
(Magyar Fillegende Blätter).

ÉLCLAP, melynek Magyarországon nincsen párja.
ÉLCLAP, mely nem a politika mezején botanizál a humor után.
ÉLCLAP, a mely nem a pikantéria pezsgő forrásából meríti anyagát.
ÉLCLAP, mely nem bánt személyeket.
ÉLCLAP, amelynek egyedüli célja az, hogy hordva a társadalom derűs jeleneteit, olykor-olykor tollhegyre szurva egy-egy félszepséget is, hogy okuljon rajta az, akit illet.

A „PILLANGÓ” a család lapja. Apa, anya bátran kezébe adhatják e lapot a kicsinyeknek is. Elolvashatja a serdülő lányka épügy, amint elolvashatja az a kis konyeleskedő iskolás fiú is, a ki azt hiszi, hogy neki már mindent szabad olvasni. — Nincs benne semmi, a mi megnételez, számúze van hasábjairól a kétérteimőség.

A „PILLANGÓ” illusztrációi vetélkednek a külföld hasonló kiadványaival és minden szalon díszet képezik.

Ingyen küldjük a „PILLANGÓT” 1898. október hó 1-től három hónapra át mindenkinek, a ki már most 1898. évre előfizet.
Ingyen küldünk mutatványszámot mindenkinek, a ki erre felkér bennünket.

A „PILLANGÓ” előfizetési ára:

Egész évre 4 frt. — Fél évre 2 frt. — Negyed évre 1 frt.

Legélszerűbben lehet előfizetni postautalvánnyal.

A „PILLANGÓ” kiadóhivatala:

BUDAPEST,
VI. ker., Teréz-körút 35, I. em.

VIG SIMON

Gromon utca 8. sz. **Pancsova** Csursin-féle házban.

Nagy- és kis gyorssajtókkal
jól berendezett

KÖNYVNYOMDA.

Könyvkereskedés, papir- és író-
szerek raktára.

Könyvkötészet.

Mindennemű

könyvkötői munkákat

és

nyomtatványt

pontos és csinos kivitelben legelőszőbban
akar vidéki megrendelések után is posta
fordultával szállit.